

A photograph of a woman in a red dress sitting on a wooden pier. Her legs are extended, and her feet are in the water, creating small splashes. The background is a soft-focus green, suggesting a pond or lake. The overall mood is contemplative and serene.

*Preváží rozum,
alebo materinská
láska?*

Matkino zbohom

KATE HEWITTOVÁ

IKAR

KATE HEWITTOVÁ

Matkino zbohom

Preložila Zuzana Dudíková

IKAR

Kate Hewitt
A MOTHER'S GOODBYE

Copyright © Kate Hewitt, 2018
First published in Great Britain in 2018
by Storyfire Ltd trading as Bookouture.
Translation © 2019 by Zuzana Dudíková
Jacket design © alicemooredesign
Slovak edition © 2019 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-6878-4

*Venujem svojmu otcovi Georgeovi Berrymu,
ktorý nás navždy opustil 23. decembra 2015,
a môjmu vynikajúcemu manželovi Cliffovi
za to, že ma vždy drží za ruku.*

PROLÓG

Ranné lúče slnka sa predierali cez nemocničné okno rovnako pomaly, ako som vstupovala do dojčenskej izby s telom doráňaným od únavy i obáv. Srdce mi prudko bilo, keď som sa blížila k plastovej postielke. Aby sa predišlo infekcii, bola som od hlavy po päty zahalená v ochrannom odevu s gumenými rukavicami na rukách, ktoré ma až boleli od túžby vziať do náručia a nikdy nepustiť. Vedela som však, že nesmiem.

Zdravotná sestra sa na mňa súcitne usmiala a ukázala na postieľku, akoby mi dávala povolenie na prístup, či možno len ukazovala na to správne dieťa. Poznala som ňu aj bez toho, dieťa moje.

Moje dieťa. Tie slová mi zaplavili vnútro a cítila som sa ľahká, akoby som sa vznášala. Moje dieťa... Akoby som ňu mohla nespoznáť? Akoby som mohla nič necítiť? Emócia ovládla každú moju bunku. Zachvela som sa krehkou radosťou a váhavo sa na ňu usmiala.

Ležal si tam – drobučký, zabalený v bielej flanelovej deke, s pästičkami pri hlávke, perami zošpúlenými ako ružový púčik a mäkkými guľatými líčkami. Spod pletenej čiapky ti vytrčala štica svetlohnedých vlások. Dokonalý. Viem, že každá mama si myslí to isté, je to prirodzené, ale ani jedna to necítila tak ako ja. Žiadna.

Stála som pred inkubátorom a bojovala so slzami i s eufóriou, zdalo sa mi priskoro na také city. Alebo už neskoro? Načiahla som ruku a položila ju na plastovú postieľku. Nesmierne som sa chcela dotknúť tvojho jemného ružového líčka, presne som vedela, aké je hladké. Ľúbim ťa. Urobím pre teba všetko na svete.

Nečakala som, že sa ma zmocní taká silná túžba a dojatie. V posledných strastiplných mesiacoch som sa musela od teba odosobniť, lebo bezpečnejšie bolo udržiavať si odstup. Taký mučivý bol tento proces. Lenže teraz...

Teraz sa všetko zmenilo. Úplne všetko. Nahla som sa k tebe a želala si, aby si otvoril očka s riedkymi zlatistými mihalnicami. Aby si uvidel mňa, svoju mamu.

Vtom si ich otvoril a ja som sa prepadla do ich modrej hĺbky. Padala som a padala, zmysly mi zaplavovala láska a srdce pukalo od bóľu.

Prvá část'

1. KAPITOLA

Heather

Pred šiestimi mesiacmi

„Kev... Som tehotná.“
Možno som to nemala tak povedať. Asi som to vôbec nemala povedať. Lenže bol to aj jeho problém. Áno, bol to problém. Hoci som si veľmi želala, aby to bolo čosi iné – prekvapenie, požehnanie, zázrak! Niečo normálne, dobré.

„Čože?“ nechápavo na mňa hľadel Kevin, nevládne sediaci v kresle s ošúchanými opierkami a výplňou trčiacou z čalúnenia. Nenávidela som to kreslo. Najmä preto, že Kev v ňom presedel už tri roky.

Nemohol za to, bola to nehoda – v práci mal úraz a poranil si chrbticu. A teraz – malé dieťa? Priamo do centra nášho života prudko zasiahli dva problémy, vlastne dve nehody, a zničili všetko naokolo.

„Neprekážalo by ti, keby som vypla televízor?“ Načiahla som sa za ovládačom položeným na kresle, Kev ho však inštinktívne uchmatol. Prekrížila som si ruky a čakala. Chvíľu váhal, potom s hlbokým vzdychom stlmil zvuk.

Konečne sme sa dostali k rozhovoru. Nevedela som však, čo povedať (okrem toho, čo som už vyslovila). Kevin naďalej hľadel do obrazovky. Neuvedomuje si, aké je to dôležité? Budeme mať dieťa! Ďalšie.

„Ako to, že si tehotná?“ spýtal sa napokon. Asi nebol naj-

lepší čas na rozhovor – po dlhom dni plnom bolesti pred televízorom a telefonáte s odborovým právnikom. Chystalo sa ďalšie rokovanie, Kev mi nič viac nepovedal. Podľa jeho tichého zachrípnutého hlasu som však vedela, že to nebola dobrá správa.

Bola som približne v dvanástom týždni, museli sme sa teda o tom porozprávať. Dovtedy som si vôbec nevšímala príznaky, ktoré mi zrazu pripadali jasné. Boľavé prsia, únava, nevoľnosť, pachuť v ústach. Navrávala som si, že to je len bežný pomenštruačný syndróm, lenže keď som sa v to ráno poriadne obzrela v zrkadle, nemohla som si nevšimnúť zhrubnutý pás a zaoblené brucho – a potom mi došlo. V hlave mi prenikavo zvonilo na poplach: oznámiť to Kevinovi!

Muselo to byť až večer, keď už dievčatá boli v posteli. Nepotrebovala som, aby sa Lucy tenkým piskľavým hláskom začala pypytovať, o čom sa rozprávame, alebo aby ju Amy víťazoslávne informovala, ako sa „robia“ deti – pred niekoľkými týždňami sa to dozvedela na ihrisku – spôsobom, aký by som ja nikdy nepoužila. Musela som to Kevovi povedať prv, než si vezme tabletky proti bolesti, pretože po dvadsiatich minútach od užitia už býval väčšinou mimo.

„Asi vieš, ako sa to stalo. Normálne.“ Zvalila som sa na pohovku taká unavená, že som už nevládala stáť. Mala som za sebou nočnú zmenu. Upratovala som kancelárie administratívnej budovy v Newarku až do tretej ráno, potom si ukradla zopár hodín spánku, vstala s dcérami a v opare únavy ich vychystala do školy. Myšlienka na ďalšie dieťa, ktoré ma bude potrebovať, ma úplne ochromovala. Nevedela som si predstaviť, ako by som to zvládla.

Odkedy som zistila, že som tehotná, v hlave mi ako súvislý klaksón hučala jediná myšlienka: to dieťa nemôžem mať. Nemôžeme si ho teraz dovoliť, a, pravdaže, v hre sú aj peniaze. Musela som začať pracovať na plný úväzok, tak sme

si to naplánovali, keď Lucy začala chodiť do škôlky. Bez môjho platu by sme to neutiahli. Ďalšie dieťa som jednoducho nemohla mať. Čo mám robiť?

„Ale veď...“ Kev prižmúril oči. Vlasy mal strapaté, tvár neoholenú. Stále to nemohol pochopiť a ja som mu rozumela. Nepracoval už dva roky a deväť mesiacov. Lucy si, napríklad, vôbec nepamätala časy, keď ocko chodil do práce. Keď bol život normálny, pravidelne nám nevypínali elektrinu a v obchode mi terminál neodmietal platbu kartou, kým som si vymýšľala výhovorky o zmenenom PIN kóde a pokladnička na mňa hľadela súcitne alebo netrpezlivo. Vtedy ešte Kevin celé dni nesedel ako bez života vo svojom kresle, tupo zízajúc na televízne programy. Pre Lucy bolo toto všetko normálne, no ja som to neznášala.

A pokiaľ išlo o ďalšie dieťa...

„Veď to nerobíme tak často,“ zavrčal Kevin a ja som nevedela, či sa mám smiať alebo plakať. Vari sme na hodine sexuológie v druhom ročníku na strednej? Alebo na nej chýbal, pretože sme spolu blicovali a zašívali sa po kútoch, dve hanblivé decká, čo porušovali všetky pravidlá a predpisy? A ako to pokračovalo? Otehotnela som, keď som mala sedemnásť a Kev o rok viac, o tri mesiace sme sa vzali, chvíľu sme boli šťastní a takto sme dopadli.

Ešte som si pamätala naše vášnivé bozky, keď som postojacky pritlačená o betónovú stenu šopy krčila rukami Kevo-vo tričko. Bola som vzrušená a šťastná, mala som pocit, že všetko je možné, kým ho mám. Pred Kevom som s nikým nechodila. Chodila som sa po škole so sklonenou hlavou, len aby si ma nikto nevšimol, a on tiež. Vzájomne sme sa rozpaľovali, akoby sme v sebe mali sviečky – čo sviečky, celý ohňostroj! Veru som si nespomínala, keď som naposledy cítila to vnútorné chvenie. Bolo to veľmi, veľmi dávno. „Nie-kedy stačí iba raz, Kev,“ odpovedala som a nasilu sa usmiala.

„Nepamätáš?“ Emma bola naše jednorazové dieťa. Chvatne sme ju splodili za polhodinu v suteréne u Keva, keď sme po sebe šmátrali, zasekávali sa nám zipsy, zrážali sme sa nosmi a chichotali v tme, plní rozpakov i omračujúcej túžby. Obaja sme boli hanbliví a ten zmätok sme nemali chuť si zopakovať, až kým sme sa nevzali.

Keď porovnáam, ako to bolo naposledy... takmer rovnaké. Pripité „muchlovanie“ na pohovke v túžbe aspoň chvíľu znovu cítiť spojenie. A tu je výsledok.

„Viem, ale aj tak...“ Kev znovu pokrútil hlavou ako ospanlivý medveď, ktorý sa každú chvíľu mal nazlostiť. Od tej nehody som nikdy nevedela, kedy sa Kev začne hnevať. Niekeddy mal dobrú náladu, hrával sa s Amy „Hádaj, kto som?“ či iné hry, počúval Emmu, keď mu čítala z detských knížiek o poníkovi, a mňa prekvapil, keď ma objal okolo pásu.

Potom z ničoho nič podráždene odstrčil knihu alebo hru a vyhlásil, že potrebuje tmu a ticho. To zvyčajne znamenalo pivo, televízor a možno aj cigarety, z ktorých dym prenikal do izieb nášho domčeka a zostával visieť pod stropom.

Usilovala som sa byť trpezlivá. Naozaj. Zhlboka som sa nadychovala, ticho rozprávala, krčila plecami. Lenže ďalšie dieťa? Predstavovalo problém pre oboch, hoci sa mi nepáčilo, že ho tak vnímam. Bolo to predsa naše bábätko, žilo s bijúcim srdiečkom vo mne. Už som nemala sedemnášť a nemusela byť vystrašená a neistá, no napriek tomu som sa tak trochu cítila. Netušila som, čo bude ďalej a či ma Kev bude podporovať. Či bude stáť pri mne a našom dieťati.

Kevin si prehrabol strapaté vlasy a vydal zo seba zvuk, ktorý sa mi nepáčil. Bolo to napoly zavrčanie, napoly beznádejný vzdych. „Nemôžeme si dovoliť ďalšie dieťa, Heather,“ zamrmľal. Nepozeral sa pritom na mňa, hlavu mal sklonenú a zarastenú bradu vtlačenú do hrudníka. „Už teraz to máme ťažké.“

Myslí si, že to neviem? Že si neuvedomujem, že dva mesiace meškáme s nájomným a na účte v banke máme dokopy asi dvesto dolárov? Balansovali sme krôčik od hranice biedy už tak dlho, že som si na život na hrane zvykla.

Nebývalo to vždy tak. Keď Kevin pracoval, žili sme úplne iný život. Usilovala som sa spomenúť si, akí sme boli. Vyba-vovala som si ženu z minulosti, pretože teraz som niekedy samu seba nespoznávala – unavená, vystresovaná bytosť s ne-upravenými vlasmi, ktorá škrieka, vrieska, obhrýza si nechty a pre ktorú je tehotenstvo pohroma, a nie radosť, ako by som si želala.

V časoch pred úrazom sa Kevin smial, šantil a vyhadzoval dcérky do vzduchu. V kuchyni mi občas venoval kradmý bozk a počas letných večerov sme chodili na prechádzky, dievčatá pred nami na hrdzavých trojkolkách. Boli to malé, jednoduché radosti. O tom je však šťastie.

Peniaze nám nechýbali. Nikdy sme ich nemali veľa, ale stačili na darčeky k narodeninám, rande v piatok a občasné márnivosti ako výlet do tematického parku či večera v reštaurácii. Nezadržiavala som dych, keď som platila v potravínách, ani nemala krče v bruchu, keď som v bankomate kontrolovala zostatok na účte. Život vtedy nebol ako mínové pole. Lenže teraz som stúpila na mínú a všetko okolo nás explodovalo.

Toto dieťa si jednoducho nemôžeme dovoliť.

Na potrat som však nechcela ísť. Pre niekoho je to riešenie a aj ja som o tom uvažovala, lenže už som vedela, aké je cítiť detské pohyby. Videla som svoje dcérky pri vyšetrení ultrazvuku schúlené do kľbka alebo pohybujúce sa hore-dolu. Prečo by toto malo byť iné? Len pre peniaze? A okrem toho sme boli katolíci. Do kostola sme síce často nechodili, určite nie každú nedeľu, ale aj tak... Vychovali ma v takom duchu.

Pravdaže, bolo potrebné myslieť aj na druhých – na Keva,

moju rodinu, susedov a priateľov. Čo keby na to niekto prišiel? Čo keby ma niekto videl? Klebety by sa ihneď rozšírili a nikdy by neustali, ľutovali by ma i odsudzovali. Nevedela som, čo z toho by bolo horšie.

Naša obytná štvrť v North Elizabeth v New Jersey bola ako malé mesto, kde každý o každom všetko vie. Klebetili sme na popraskaných schodoch pred domom a vzadu na verandách. Deti si šepkali na školskom dvore, ženy sa k sebe nakláňali ponad vozíky s potravinami, muži debatovali v baroch. Keby sa o tom niekto dozvedel, čo by bolo potom?

Napriek tomu ma tá myšlienka priťahovala. Vyhľadala som si číslo Kliniky plánovaného rodičovstva a potom sedela s telefónom v ruke, kým Lucy sa pri mne hrala a štebotala si netušiac, čo mame víri v mysli. Povedala som si, že zavolám. Nikto o tom predsa nemusí vedieť, nikto to nezistí a problém bude vyriešený.

„Čo budeš robiť?“ spýtal sa Kevin a ja som zažmurkala, dotknutá slovom „budeš“. Jedenásť rokov sme boli manželia, mali tri deti a on bol jediný muž, s ktorým som sa bozkávala a robila všetko ostatné. Odrazu je to len môj problém?

„Ako to myslíš – čo budem robiť?“ vyprskla som a aspoň raz mu dala najavo podráždenie. Vždy som si pred ním dávala pozor, ale v tej chvíli som na to nemala. „Čo to hovoríš, Kev?“ spýtala som sa, hoci som vedela, že mi to ťažko vysvetlí.

Kev bol dobrý človek. Dobrota v ňom zostala aj pod nánosom bolesti a trpkosti. Stále bol tým chalanom, čo sa zajakával, keď ma pozýval na rande, a ktorý sa najprv spýtal, či ma môže pobožkať, a potom do mňa narazil nosom. Obidvaja sme to odbili so smiechom a všetko bolo v poriadku. Vždy bolo všetko fajn, až do tej nehody. Až kým pád z vysokozdvížneho vozíka nezmenil Keva na muža, ktorého som nespoznávala a niekedy ani nemala rada.

Teraz mi celú minútu pozeral do tváre. Uvedomila som

si, že som si ani nevšimla, ako mu vybledli oči. Predtým boli teplej orieškovej farby, sem-tam sa zlato leskli, no teraz boli zakalené. Mal tridsať rokov, ale vyzeral na vyše štyridsať – a ja asi tiež. Tri deti, málo spánku a peňazí, všetko sa nabaľovalo a potom si bralo svoj dlh.

„O šesť týždňov mi prestanú vyplácať odškodné,“ vyhlásil napokon. Niekoľko sekúnd som naňho nechápavo hľadela.

„Chceš povedať, že budeš mať pojednávanie.“ Takže preto dnes ráno volal právnik. Nemocenské dávky sa po troch rokoch vyplácania budú prehodnocovať. Kevovi by ich však mali vyplácať naďalej, veď predsa utrpel pracovný úraz! Pre poruchu kontrolných svetiel dopadol chrbtom na betón z výšky štyri a pol metra.

Niektó z jeho kolegov mi vtedy volal domov. Potom zavolali z odborov a oznámili mi, že firma uhradí náklady na nemocnicu. Nemohla som tomu uveriť. Myslel sa mi vyprázdnila, cítila som sa sklúčená a otupená. Bála som sa, že Kev má okrem chrbta poškodený aj mozog a naše životy sa úplne zmenia. A naozaj sa zmenili.

V nemocnici strávil tri týždne a takmer celé tri roky užíval silné lieky. Nedokázal zdvihnúť viac ako päť kilogramov a už sa nikdy nemohol vrátiť do bývalého zamestnania. Bola som presvedčená, že nemocenské dávky mu musia predĺžiť.

Kevin však krútil hlavou. Nepozeral sa na mňa a zalomeným nechtom štuchal do ošúchanej látky na kresle. „Právnik dnes povedal, že ich nepredĺžia. Tvrdia, že som dosiahol maximálne zlepšenie zdravotného stavu a môžem robiť nejakú ľahkú prácu. Svine!“

Neverila som vlastným ušiam. „Hovoríš, že ti už nedajú žiadne peniaze?“

„Právnik hovorí, že môžem natrvalo dostávať čiastočný invalidný dôchodok, lenže to nebude veľa. A neprekvapuje ma, že firma pre mňa nemá žiadnu ľahkú prácu.“ Nezazlie-

vala som mu, že je zatrpknutý. Peňazí však potrebujeme viac – či už bude ďalšie dieťa, alebo nie. Ináč neprežijeme. Hrozilo, že prídeme o dom a nebudeme mať čo jesť.

Naprázdno som preglgla a snažila sa premôcť mrákoty, ktoré ma zmáhali. „Nemôžeš sa odvolať?“

„Podľa právnika to nemá význam. Toto je všetko, na čo mám nárok.“

Stále len právnik, právnik! Ani som nevedela, ako sa volá. Chlap s mocným hlasom, vyleštenými topánkami a košielou napnutou na bruchu, páchnuci od potu, ktorého nám poslali odbory. Nepáčil sa mi a nedôverovala som mu. Tuším sa mi ani raz nepozrel do očí.

„Nemôžeme teda urobiť nič?“ hlesla som tenkým hláskom. Ani pri všetkej smole, ktorá sa na nás lepila, som tomu nemohla uveriť. Zarábala som najviac dvestodvadsať dolárov týždenne a nočné zmeny ma ničili. Nájomné bolo osemsto dolárov, o ďalších výdavkoch ani nehovorím.

Nikdy som si nemyslela, že môžeme klesnúť ešte hlbšie. V tej chvíli sa však pod nami začala otvárať obrovská priepasť. Prídeme o dom. Budeme žiť zo sociálnych dávok. Potravinové lístky, bývanie v ubytovni, najnutnejšie výdavky hradené vládou. Z tej jamy sa nikdy nevyhrabeme. Zostaneme v nej trčať stratení, zahanbení a zabudnutí.

Bolo mi jasné, že Keva by zabilo, keby si musel priznať svoje úplné zlyhanie. Vždy býval hrdý na to, ako sme všetko sami zvládli. V začiatkoch sme neprijali žiadnu pomoc od mojich rodičov, hoci nemali veľa na rozdávanie a teraz asi ešte menej. Jeho rodičia nemali nič – otec opilec a mama na tom bola podobne. Kev dokonca nedovolil, aby ich naše dievčatá navštevovali.

„To je všetko,“ tupo skonštatoval Kev, načiahol sa za oranžovou plechovkou, v ktorej mal lieky na noc, a nadvihol viečko. „Nič viac nemôžem urobiť.“

„A čo dieťa?“ zašepkala som. Mala som pocit, akoby tá jama, čo sa práve otvárala pod nami, zasiahla aj moje vnútro. Všetko sa do nej prepadalo a zostávali nám iba strach a beznádej. „Čo budeme robiť, Kev? Ako to zvládneme?“

Pozrel na mňa kalnými očami a vysypal si tabletky do dlane. „Povedz ty, Heather.“

2. KAPITOLA

Grace

V deň otcovho pohrebu mi zavolať jeden z majiteľov firmy Bruce Felson a oznámil mi, že som práve pre firmu Harrow and Heath iba za jednu hodinu zarobila sedem miliónov dolárov. Deň predtým som totiž stanovila cenu akcií za novú mediálnu spoločnosť.

„Ide ti karta, Grace,“ povedal so smiechom. Dráždil ma ten nenútený veselý rehot zábavného strýčka či trpezlivého otca. Bola som taká unavená, že mi brnelo až v zuboch, a celých jedenásť hodín som trpela v lodičkách s desaťcentimetrovým podpätkom.

„Ďakujem,“ odpovedala som bez zvyčajného rázneho podtónu. Načo som ten hovor vôbec zdvihla? Viezla som sa výťahom do svojho bytu po otcovom pohrebnom obrade a zdĺhavom dvojhodinovom kare v country klube v Connecticute, kde som sa zhovárala s cudzími ľuďmi, bývalými otcovými kolegami a dávnymi priateľmi mojich rodičov, ktorých som nevidela možno aj dvadsať rokov.

Keď mi na displeji mobilu zasvietilo Bruceovo meno, zo zvyku som zdvihla. Bolo to ako Pavlovov reflex na stres z práce, pretože pri podnikaní v rizikovom kapitále musíte byť vždy v strehu a hľadať ďalšie možnosti, kým ich nenájde niekto iný. Mala som v pláne stať sa spoločníčkou firmy do

štyridsiatky, čo malo byť o sedem mesiacov. Po štyroch rokoch v pozícii hlavnej manažérky som bola pripravená na povýšenie. Nemohla som sa dočkať.

„Aha...“ zháčil sa Bruce, akoby si práve spomenul. „Nemal dnes byť ten pohreb?“

„Áno,“ odvetila som a hneď ho prešiel smiech.

„Prepáč.“ Odrazu bol samá zdvorilosť. „Dobre to dopadlo?“

Môže pohreb dopadnúť dobre? Netušila som, ako to mám v tej chvíli zhodnotiť. Prišli ľudia, kňaz mal príhovor, nasledovali polohlasné rozhovory a obschnuté sendviče. „Bolo to pekné, ďakujem,“ skonštatovala som napokon a Bruce spokojne zamrmľal: „To je dobre.“ Po chvíli rozpačitého mlčania sa rozlúčil: „Dovidenia zajtra.“

Skončila som hovor, vystúpila z výťahu a roztrasenými rukami odomkla byt. Bola som taká unavená, že mi bolo do plaču, hoci naposledy som plakala pred týždňom, v deň otcovej smrti. Vtom sa za mojím chrbtom otvorili dvere od susedov, jediné na poschodí.

„Dobrý deň!“ veselo ma pozdravila susedka v očakávaní priateľského rozhovoru. Bývala som tam štyri roky a mala by som vedieť, ako sa volá ona i jej manžel, no nepamätala som si. Obrátila som sa s neprítomným úsmevom. Kľúče mi vypadli z ruky a zaštrngali na mramorovej podlahe. „Kdeže ste boli?“ spýtala sa milo a ja som sa zmohla len na meravý pohľad.

Za celé tie roky som si so susedmi vymenila naozaj len pár bezvýznamných slov. Náš najdlhší rozhovor bol asi o tom, kedy po Vianociach prídu smetiari. Zopárkrát mi popod dvere podstrčili vianočnú pohľadnicu a ja som im pozdrav vždy zabudla opätovať. Ako by som mohla tej žene s prižmúreným krátkozrakým úsmevom povedať, čo som v ten deň zažila? Nemohla.

„Aáále, nikde...“ Usmiala som sa, no cítila som, že tvár mám stuhnutú. Susedka prikývla a čakala, čo poviem ďalej,

no nebolo čo dodať, a tak som sa rozlúčila a zohla po kľúče. Zostala stáť vo dverách a čakala, kým som sa mocovala so zámkom, až som za sebou konečne zavrela dvere.

Na podlahe sa ozývalo klopanie mojich podpätkov, cez veľké okná od podlahy až po strop bolo vidieť padať súmrak na Central Park, tieň medzi skupinkami stromov sa predlžovali, premávka redla. Po Piatej avenue sa šinulo iba niekoľko taxíkov.

Vzduch voňal levanduľou a citrónom z organického leštidla na nábytok, ktoré používala moja upratovačka. Všetko bolo pokojné, tiché, dokonalé. Bola to moja oáza v uponáhlanom živote.

Môj otec je mŕtvy... Chcela som plakať, ale nemohla som. Slzy sa mi zhlukli do chladnej tvrdej hrče v hrudi, ktorá ma tlačila zakaždým, keď som preglgla. Predstavovala som si, ako vápenatie, je čoraz väčšia a tvrdšia a dusí ma. Slzy však stále neprichádzali.

Keď zomrela mama, veľa som plakala. Po lícach mi tiekli horúce slzy a otec ma objímal. Prežívať smútok vo dvojici je ľahšie, teraz som však naň bola sama, úplne ma paralyzoval, ohýbala som sa pod jeho ťarchou.

Odkopla som topánky z nôh a podišla k oknu. Ponaťahovala som si stuhnuté prsty na nohách, no ani ten malý pôžitok som si nevychutnala – tak veľmi na mňa doľahlo, že otec už nežije. Budem sa vedieť ešte z niečoho tešiť?

Dotkla som sa studeného skla a pozorovala svet za ním. O desať poschodí nižšie kráčali popri parku po chodníku dve živo gestikulujúce ženy zabraté do rozhovoru. Za nimi mamička alebo možno pestúnka poháňala dieťa, aby šlo rýchlejšie. Chlapček s futbalovou loptou ťahal nôžky za sebou a žena ho tlačila za plece.

Po skončení karu som sa pobrala do baru a vypila dva poháriky čistej škótskej whisky, otcovho obľúbeného nápo-